

RAZGOVOR ■ AKADEMIK DANIEL RUKAVINA O OSNIVANJU ZAVODA ZA KLINIČKU I TRANSPLANTACIJSKU

Prvi medicinski zavod HAZU-a izvan Zagreba

Zavod neće imati stalno zaposlene, već bi okupljao članove HAZU i njenih odbora s našeg područja, kao i druge istaknute znanstvenike radi poticanja i promicanja interdisciplinarnih i multidisciplinarnih programa

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti nakon više od šest desetljeća u Rijeci će osnovati svoj drugi zavod, a riječ je o Zavodu za kliničku i transplantacijsku imunologiju i molekularnu medicinu koji će biti smješten u zgradi Sveučilišnih odjela. Najavljujući kako će ugovor o osnivanju biti potpisan danas, redoviti član HAZU-a i voditelj aktivnosti osnivanja novog zavoda akademik Daniel Rukavina ističe da su potpisnici ugovora Sveučilište u Rijeci, Primorsko-goranska županija i Grad Rijeka s jedne strane, te HAZU s druge strane.

Kompleksna procedura

– Za ovaj Zavod značajno je istaknuti da je to prvi Zavod iz područja medicinskih znanosti koji Akademija osniva izvan Zagreba. To je i značajna podrška i priznanje Akademije brojnim izvrsnim i međunarodno prepoznatljivim rezultatima riječkih znanstvenika iz biomedicinskog područja. Ujedno je riječ i o drugom Zavodu HAZU u Rijeci, nakon osnivanja Zavoda za povijesne i društvene znanosti koji je osnovan još daleke 1945. godine i bio je prvi Zavod HAZU os-

Poanta je u tome da se stvori atmosfera – akademik Daniel Rukavina

novan izvan Zagreba. U zadnjih godinu dana osnivanje Zavoda prošlo je kompleksnu proceduru u okviru Akademije. Na kraju tog postupka Razred za medicinske znanosti je u veljači jednoglasno podržao osnivanje, a zatim i Predsjedništvo HAZU na sjednici u ožujku. O tom postupku je predsjednik HAZU akademik Zvonko Kusić izvjestio Skupštinu Akademije na redovitoj sjednici u travnju i želim mu se zahvaliti na punoj podršci u svim fazama kroz koje je osnivanje Zavoda prolazilo u okviru HAZU, ističe akademik

Rukavina.

Kakva će biti organizacijska struktura Zavoda?

– U području medicinskih znanosti, kao i u nekim drugim znanstvenim područjima, poput tehničkih i prirodnih znanosti, Akademija nema vlastite istraživačke jedinice i laboratorije, pa članovi HAZU istraživački rad ostvaruju u znanstvenim i sveučilišnim institucijama. Međutim, HAZU i u tim područjima osniva jedinice u kojima se objedinjuje intelektualni i istraživački potencijal, ne samo Akademijin, kako bi poticao organizirane projektne aktivnosti za

unapređenje istraživačkog rada i primjenu u praksi. To su Akademijini zavodi, kabineti, odbori i drugi oblici organiziranog djelovanja. Upravo bi takve aktivnosti trebao poticati i Akademijin zavod u Rijeci. Zavod neće imati stalno zaposlene već bi obavljao važnu funkciju okupljanja članova HAZU i njenih odbora i povjerenstava s našeg područja, ali i drugih istaknutih znanstvenika radi poticanja i promicanja interdisciplinarnih i multidisciplinarnih programa.

Istraživačke jezgre

Koje su znanstvene i

Financijska potpora Grada i Županije

Kada se može očekivati početak rada zavoda?

– U narednih dva do tri mjeseca. Naime, nakon potpisivanja ugovora treba zadovoljiti još neke formalnosti, kao što je potvrda Skupštine Akademije.

Spomenuli ste suradnju Grada, Županije i Sveučilišta, što znači da imate podršku lokalne zajednice?

– Akademija osniva svoje znanstvene jedinice izvan Zagreba uz podršku lokalne zajednice, posebno u vrijeme krize kada su sredstva značajno smanjena. Stoga se želim zahvaliti Senatu Sveučilišta u Rijeci i rektoru prof.dr. Peri Lučinu na spremnosti da osiguraju prostor za novi Zavod u Kampusu na Trsatu, kao i županiji Primorsko-goranskoj i županu prof.dr. Vidoju Vujiću i Gradu Rijeci i gradonačelniku mr.sc. Vojku Obersnelu koji su spremno prihvatili financijski podržati programske aktivnosti budućeg Zavoda. Kao uvijek do sada Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija su bili snažna podrška razvoju znanstvenih programa u Rijeci.

stručne aktivnosti kojima će se Zavod baviti?

– Istraživački potencijal u Rijeci u području biomedicine dosegao je visoku razinu međunarodne prepoznatljivosti. To se posebno odnosi na neke discipline u području temeljnih medicinskih znanosti kao što su imunologija, virusologija, biologija i imunologija reprodukcije, molekularna medicina. Pojavljuje se potreba čvršćeg povezivanja ovih grupa s kliničkim grupama i poticanja i ubrzanja prijenosa bazičnih spoznaja u kliničku praksu, što definiramo kao traslacij-

ska istraživanja. Taj pristup je općenito slabo razvijen u hrvatskoj medicini, a rekao bih još više u riječkoj, iako u Rijeci za to postoje bolji preduvjeti nego u drugim medicinskim centrima. Tako naprimjer, osim postojećih grupa i laboratorija, nove istraživačke jezgre iz područja biotehnologije i prirodnih znanosti bujaju na području Kampusu, u neposrednom dodiru s postojećim kliničkim potencijalom i budućom Sveučilišnom bolnicom. Razvijaju se i suvremeni pristupi koji u istraživanjima molekularnih mehanizama bolesti upotrebljavaju takoz-

IMUNOLOGIJU I MOLEKULARNU MEDICINU HAZU

Ugovor o osnivanju
Zavoda bit će
potpisan danas, a
voditelj aktivnosti
je akademik
Rukavina

V. KARUZA

POTENCIJAL
Istraživački
potencijal u Rijeci
u području
biomedicine
dosegao je visoku
razinu
međunarodne
prepoznatljivosti

vane visokoprotočne analitičke tehnologije. Pridružuje nam se sve više istaknutih znanstvenika iz hrvatske dijaspore. Međutim, veliki problem predstavlja slaba surad-

nja s kliničkim istraživačkim grupama. Stoga, poticanje zajedničkih aktivnosti i programa trebala bi biti jedna od važnih i dugoročnih aktivnosti Zavoda. Osim toga Zavod bi, oslanjajući se i koristeći širi znanstveni potencijal HAZU, radio i na organizaciji sastanaka i radionica na aktualne znanstvene i zdravstvene teme, znanstvenih skupova i objavljivanju rezultata znanstvenoistraživačkog rada.

Rudarski posao

Znači li to da se mogu očekivati i konkretna medicinska postignuća?

– Rekao bih da je poanta u tome da se stvori atmosfera. Slično, kao kada smo 1968.

godine formirali transplantacijsku grupu i tri smo godine radili upravo na ovakav način kako će raditi Zavod. Radili smo na programima koji su povezali istraživački, stručni i klinički potencijal, a rezultat toga bilo je da je u Rijeci 1971. godine izvršen prvi transplantacijski zahvat. Bio je to fantastičan medicinski prodor koji nije nitko ne samo na području bivše Jugoslavije, već i u ovom dijelu Europe, mogao nadmašiti. To su bili zvjezdani trenuci riječke medicine i primjer uskog povezivanja kliničara i istraživača. Treba naglasiti da ono što nam sada predstoji rudarski je posao koji traje jedno vrijeme, a tek će se naknadno vidjeti rezultati.